

5. NEKAJ UPORAB LINEARNE ALGEBRE V DISKRETNI MATEMATIKI

Izrek. (Fisherjeva neenakost) Naj bo B 2-mačrt \sim parametri (v, k, λ_2) in naj bo $v > k$. Tedaj je $b \geq v$.

Dokaz. Elementi mačrta: x_1, x_2, \dots, x_v
Blokci mačrta: B_1, B_2, \dots, B_b .

Incidenčna matrica mačrta A : $(A)_{ij} = \begin{cases} 1; & x_i \in B_j \\ 0; & \text{icer} \end{cases}$

A je $v \times b$ matrica

$$M = AA^T$$

$\begin{matrix} \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ v \times v & v \times b & b \times v \end{matrix}$

$$(M)_{ij} = i \left[\text{---} \right]_A \cdot \left[\begin{matrix} j \\ \vdots \\ \vdots \end{matrix} \right]_{A^T} = \text{skalarni produkt } i\text{-te} \\ \text{z } j\text{-to vrstico} \\ \text{matrice } A$$

$$= i \left[\begin{matrix} 0 & 1 & 1 & 0 & \dots \\ j & 1 & 0 & 1 & \dots \end{matrix} \right]_A = \# \text{ stolpcov, v katerih je } = \\ 1 \text{ v obeh vrsticah}$$

$$= \# \text{ blokov, v katerih sta tako } x_i \text{ kot } x_j \\ = \lambda_2 \quad \forall i, j, i \neq j$$

$$(M)_{ii} = \# \text{ enic v } i\text{-ti vrstici matrice } A = \lambda_1 = \lambda_2 \frac{v-1}{k-1} = r$$

$$M = \begin{matrix} v \times v \\ \begin{bmatrix} r & \lambda_2 & \dots & \lambda_2 \\ \lambda_2 & r & & \\ & & r & \\ & & & \dots \\ & & & & \lambda_2 \\ \lambda_2 & \dots & & & \lambda_2 & r \end{bmatrix} \end{matrix}$$

$$\det M = ?$$

$$M \sim \begin{bmatrix} r-\lambda_2 & 0 & \dots & 0 & \lambda_2+r \\ 0 & r-\lambda_2 & & & \\ \vdots & & \ddots & & \\ 0 & \dots & 0 & r-\lambda_2 & \lambda_2+r \\ \lambda_2 & \lambda_2 & \dots & \lambda_2 & r \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} r-\lambda_2 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & r-\lambda_2 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & & \ddots & & \\ 0 & \dots & 0 & r-\lambda_2 & 0 \\ \lambda_2 & \dots & \dots & \lambda_2 & (v-1)\lambda_2+r \end{bmatrix}$$

$$\det M = \left(\underbrace{(n-1)\lambda_2 + n}_{>0} \underbrace{(n-\lambda_2)}_{>0} \right)^{n-1} \quad n = \lambda_2 \frac{n-1}{k-1} > \lambda_2 \Rightarrow n - \lambda_2 > 0$$

$\det M > 0 \Rightarrow M$ je obrnljiva matrika $\Leftrightarrow \text{rang}(M) = n$.

Recimo, da je $b < n$. $A \Rightarrow \text{rang}(A) \leq b$
 $n \times b$ $\text{rang}(A^T) \leq b$

$$\text{rang}(AA^T) \leq \min \{ \text{rang}(A), \text{rang}(A^T) \} \leq b < n = \text{rang}(AA^T)$$

Zgled. $b = n$... sodno število
 (n, k, λ_2) 2-mačrt
 $k - \lambda_2 = a^2$ (popoln kvadrat)

$$k = \lambda_1 = \lambda_2 \frac{n-1}{k-1} \Rightarrow k(k-1) = \lambda_2(n-1)$$

$$\det(AA^T) = (k(k-1) + k)(k - \lambda_2)^{n-1} = k^2 \underbrace{(k - \lambda_2)^{n-1}}_{\text{pop. kvadrat}}$$

$$\parallel$$

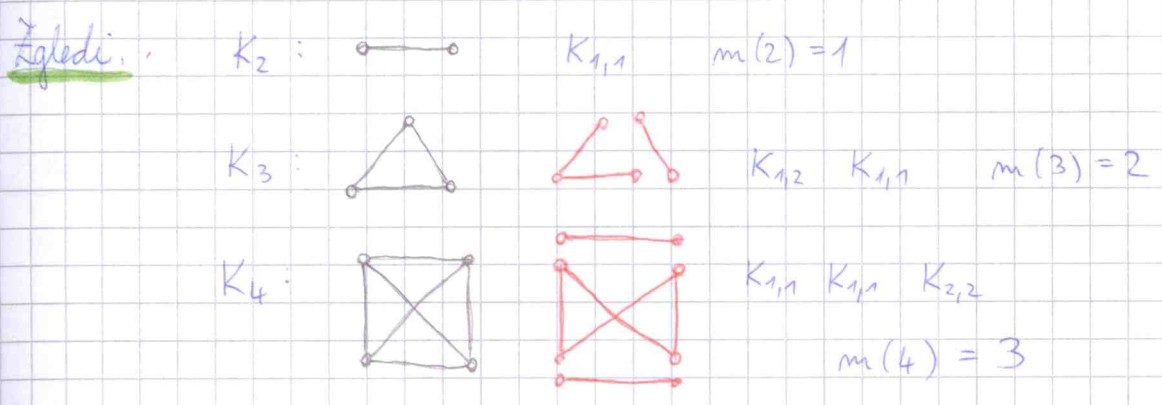
$$(\det A)^2 \quad |\det A| = k(k - \lambda_2)^{\frac{n-1}{2}}$$

Ker $n-1 \in \mathbb{L} \Rightarrow k - \lambda_2$ je pop. kvadrat.

5.2. POKRITJA S POLNIMI DVODELNIMI GRAFI

Problem: Polni graf K_n želimo pokriti s pet povezavah disjunktivnimi polnimi dvoedelnimi grafi. Določiti moramo najmanjše število takih polnih dvoedelnih grafov.

Črna: $m(n)$.

$\text{rang}(\tilde{A}) \leq m-1$, torej so stolpci v \tilde{A} ($\tilde{A}_1, \tilde{A}_2, \dots, \tilde{A}_m$)

lin. odvisni: $\exists \alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_m$, ne vsi 0 \Rightarrow :

$$\alpha_1 \tilde{A}_1 + \alpha_2 \tilde{A}_2 + \dots + \alpha_m \tilde{A}_m = 0$$

$$x = \begin{bmatrix} \alpha_1 \\ \alpha_2 \\ \vdots \\ \alpha_m \end{bmatrix} \neq 0 \quad \tilde{A}x = \begin{bmatrix} a_{11}\alpha_1 + \dots + a_{1m}\alpha_m \\ \vdots \\ a_{m1}\alpha_1 + \dots + a_{mm}\alpha_m \\ \alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_m \end{bmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow Ax = 0, \sum_{i=1}^m \alpha_i = 0 \Rightarrow J_m x = 0$$

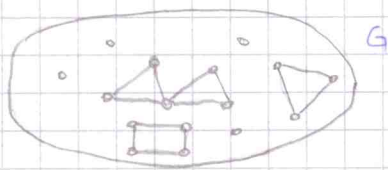
$$x^T(A+A^T)x = x^T Ax + x^T A^T x = \underbrace{x^T(Ax)}_{=0} + \underbrace{(Ax)^T x}_{=0} = 0$$

$$\begin{aligned} x^T(A+A^T)x &= x^T(J_m - I_n)x = x^T \underbrace{J_m x}_0 - x^T I_n x = -x^T x = \\ &= -\|x\|^2 < 0 \end{aligned}$$

$x \neq 0 \uparrow$ $\leftarrow \leftarrow$ □

5.3. PROSTORI CIKLOV, KROŽENJ IN PREREZOV

Def Naj bo G graf. Tedaj je množica povezav $E' \subseteq E(G)$ soda množica, če ima vsako vozlišče grafa $(V(G), E')$ sodo stopnjo.

Primeri:

- \emptyset
- cikli kot podgrafi (cikel \equiv množica njegovih povezav)
- K_{2m+1} (kot podgraf)

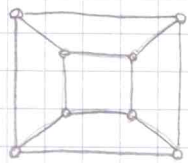
Trditve: Množica E' je soda matanka tedaj, ko obstajajo n povezavah disjunktne cikli E_1, E_2, \dots, E_k , tako da je $E' = E_1 \cup E_2 \cup \dots \cup E_k$.

Dokaz. (\Rightarrow) Naj bo E' soda množica povezav. Če so vse stopnje 0, ni kaj dokazovati.

Tier imamo cikel v E' . Po njegovi odstranitvi spet dobimo sodo množico. Nato uporabimo indukcijo.

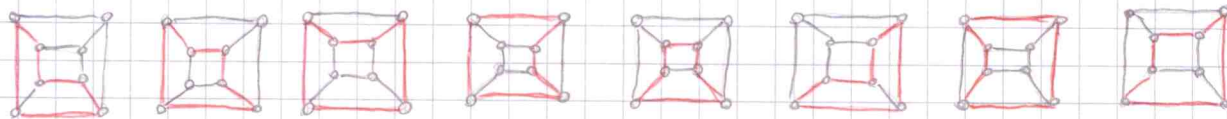
(\Leftarrow): očitno

Zgled. Poišči vse sode množice \mathcal{Q}_3 .

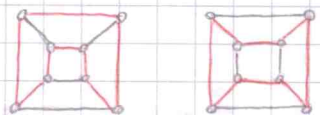

- \emptyset
- $6 \times C_4$
- $3 \times C_4 \cup C_4$
- $16 \times C_6$

#priznan \downarrow
 $\frac{12 \cdot 8}{6}$ \leftarrow vsak cikel smo šteli $6 \times$
 naka nati se pojavi v 8 ciklih

• $6 \times C_8$

vseh sodih množic: 32

$$G = (V(G), E(G))$$

$E(G) \dots e_1, e_2, \dots, e_m$ urejena množica povezav

$$E' \subseteq E(G) \mapsto v_{E'} \in \{0, 1\}^m$$

$$v_{E'}(i) = \begin{cases} 1; & e_i \in E' \\ 0; & \text{sicer} \end{cases}$$

$$\mathcal{E} = \{v_A \mid A \text{ soda množica}\}; \quad A \subseteq V(G)$$

\mathcal{E} množimo tudi: $E(G)$

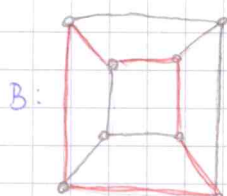
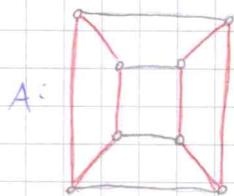
$$v_0 = (0, 0, \dots, 0)$$

$$+ : \mathcal{E} \times \mathcal{E} \rightarrow \mathcal{E}$$

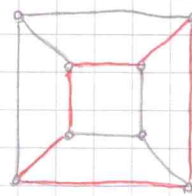
$$v_A + v_B = v_{A \oplus B} \quad \leftarrow \text{simetrična razlika: } A \oplus B = (A \cup B) \setminus (A \cap B)$$

\mathcal{E} sta A, B sodi $\Rightarrow A \oplus B$ sode.

Primer:

$A \oplus B$:

$$\mathbb{Z}_2 \text{ (obseg)} : \begin{aligned} 0 \cdot v_A &= 0 \\ 1 \cdot v_A &= v_A \end{aligned}$$

izrek. Naj bo G graf s k komponentami, n vozlišči in m povezavami. Tedaj $(\mathbb{Z}_2, +, \cdot)$ tvori vektorski prostor dimenzije $m - n + k$.
 $(\dim(\mathbb{Z}_2(G)) = |E(G)| - |V(G)| + (\# \text{komponent}))$

Skica dokaza. operacija $+$ je motranje, ostali aksiomi za vekt. pr. so očitni (ko opazimo, da $+$ predstavlja seštevanje po modulu 2).

Naj bo T vpet gozd grafa G :

Vsaka povezava iz $E(G) \setminus T$ določa natanko en cikel $C_e \dots$ enoličen cikel, ki ga porodi $e \in E(G) \setminus T$

$X = \{v_{C_e} \mid e \in E(G) \setminus T\}$ je baza

neodvisnost: $e_i \in E(G) \setminus T$:

$$v_{C_{e_i}} = (\dots, \underset{\substack{\uparrow \\ i\text{-to mesto}}}{1}, \dots)$$

in noben drug vektor iz X nima na tem mestu 1. □

Uomba. $m - n + k$ imenujemo ciklomatično št. grafa.

Zgled. Q_3 : $\dim(Q_3) = 12 - 8 + 1 = 5$.

vpeto drevo

cikli

kanak. vektorski cektor

Baza:

14	:	1, 4, 3, 2
15	:	1, 5, 6, 2
37	:	3, 7, 6, 2
48	:	4, 8, 7, 6, 2, 3
58	:	5, 8, 7, 6

$(1, 1, 1, 1, 0, 0, 0, 0)$
$(1, 1, 0, 0, 1, 1, 0, 0)$
$(0, 1, 1, 0, 0, 1, 1, 0)$
$(0, 1, 1, 1, 0, 1, 1, 1)$
$(0, 0, 0, 0, 1, 1, 1, 1)$

↖ njih ne potrebujemo (nimajo smisla)

bazni vektorji (iz \mathcal{E}):

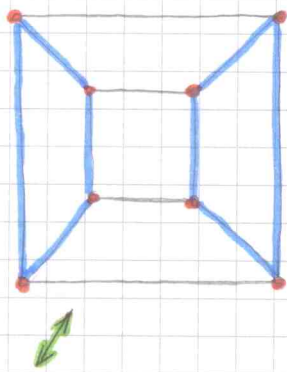
$$v_2 = (1, 1, 1, 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0)$$

$$v_5 = (1, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 1, 1, 0, 0, 0)$$

$$v_7 = (0, 0, 0, 1, 0, 0, 1, 1, 0, 0, 0, 1)$$

$$v_6 = (0, 0, 1, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 0, 1, 1)$$

$$v_{10} = (0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1, 1, 1, 1)$$

$$v_2 + v_5 + v_6 + v_7 + v_{10} = (0, 1, 0, 1, 1, 1, 1, 1, 0, 1, 0, 1)$$

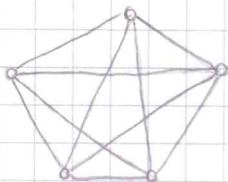
Posledica. Graf G z n vozlišči, m povezavami in k komponentami vsebuje 2^{m-n+k} sodih množic.

Dokaz. $\dim(\mathcal{E}(G)) = m - n + k$. Vsaka lin. kombinacija baznih vektorjev nam da eno sodo množico. Linearnih kombinacij je 2^{m-n+k} .

v_1, \dots, v_{m-n+k} bazni vektorji: $\sum_{i=1}^{m-n+k} d_i v_i \quad (d_i \in \mathbb{Z}_2)$

in ta presvetitev je injektivna, saj je razvoj po bazi enoličen. (če $\sum d_i v_i = \sum \beta_i v_i \Rightarrow d_i = \beta_i \forall i$) □

Primer. $G = K_5$. Poišči vse sode množice.

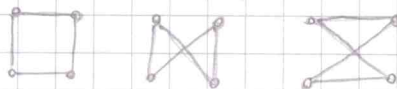
$$n = 5, m = 10, k = 1$$

$$\Rightarrow \dim(\mathcal{E}(G)) = 10 - 5 + 1 = 6$$

$$\# \text{ sodih množic: } 2^6 = 64$$

• trikotniki: $\binom{5}{3} = 10$

• štinkotniki: $\binom{5}{4} \cdot 3 = 15$
(4-cikli)

• 5-cikli: $\frac{5!}{5 \cdot 2} = 12$

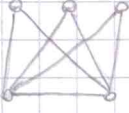
← vsak cikel smo šteli v obe smeri

$$3 \cdot 5 = 15$$

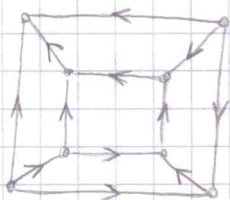
← 5 možnosti

• $\emptyset, K_5 : 1+1 = 2$

• : 10 možnosti $\binom{5}{2}$, ker točke stopnje 2 enolično določajo ta podgraf (oz. točke stopnje 4)

PROSTOR KROŽENJ

$G = (V(G), E(G))$ graf. Digraf $\vec{G} = (V(G), \vec{E}(G))$, ki ga dobimo iz G z usmeritvijo vseh njegovih povezav, imenujemo usmeritev od G .

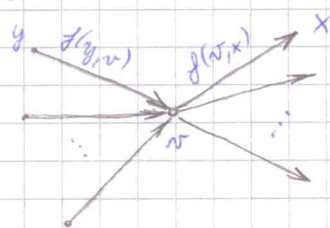
usmerjena povezava:

Usmeritev \vec{G} bo v nadaljevanju poljubna, a fiksna.

Preslikava $f: \vec{E}(G) \rightarrow \mathbb{R}$ je kroženje, če za vsako vozlišče $v \in V(G)$ velja:

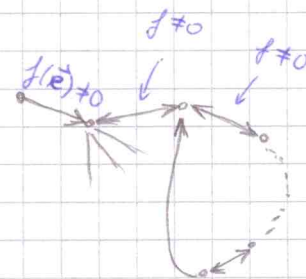
$$\sum_{\substack{x \in V(G) \\ (v, x) \in \vec{E}}} f((v, x)) = \sum_{\substack{x \in V(G) \\ (x, v) \in \vec{E}}} f((x, v)).$$

$f \equiv 0$... ničelno kroženje

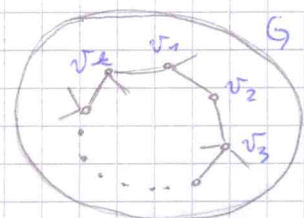
Naj \vec{G} premore neničelno kroženje.

Torej, v tem primeru G premore cikel.
(v drevesih ni neničelnih kroženj.)

Naj bo G graf s ciklom $\vec{C}: v_1, v_2, \dots, v_k, v_1$.

$\vec{G} = (V, \vec{E})$. Definirajmo f takole:

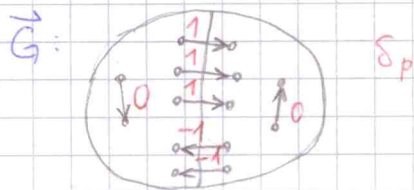
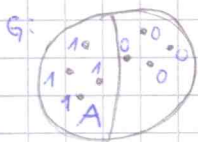

$\alpha \cdot \delta_p$ je tudi razlika potencialov (za potencial $\alpha \cdot p$)

Vektorskiemu prostoru vseh razlik potencialov pravimo prostor prerezov; to je realen vektorski prostor.

$$A \subseteq V(G)$$

$$\rho: V(G) \rightarrow \{0, 1\} \quad \rho(u) = \begin{cases} 1; & u \in A \\ 0; & \text{sicer} \end{cases} \leftarrow V(G) \setminus A$$

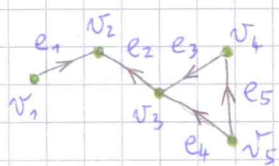
$$V(G) = \{v_1, v_2, \dots, v_m\}$$

$$E(G) = \{e_1, \dots, e_m\} \quad \vec{E}(G) = \{\vec{e}_1, \dots, \vec{e}_m\}$$

Incidencna matrica D je $n \times m$ matrica:

$$(D)_{ij} = \begin{cases} 1; & v_i \text{ je začetno krajšče od } \vec{e}_j \\ -1; & v_i \text{ je končno krajšče od } \vec{e}_j \\ 0; & \text{sicer} \end{cases}$$

Zgled:

$$D = \begin{matrix} & e_1 & e_2 & e_3 & e_4 & e_5 \\ \begin{matrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \\ v_4 \\ v_5 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

\mathcal{E} ... prostor kroženj

\mathcal{R} ... prostor prerezov

Teorema. Naj bo G poljuben graf. Tedaj je njegov prostor prerezov \mathcal{R} generiran z vrsticami incidencne matrice D. Nadalje je njegova dimenzija enaka $n-k$ in je prostor kroženj njegov ortogonalni komplement:

$$\mathcal{E} = \{x \in \mathbb{R}^m \mid x^T y = 0 \text{ za vse } y \in \mathcal{R}\}.$$

Dokaz. Vrstice matrice D pripadajo \mathbb{R} .

Za vse v_i naj bo $p_i(v_j) = \delta_{ij}$ ($1 \leq j \leq m$).

$$\delta_{pi}(e_j) = \begin{cases} 1; & \text{če je } v_i \text{ začetno krajšiče } e_j \\ -1; & \text{če je } v_i \text{ končno krajšiče } e_j \\ 0; & \text{sicer} \end{cases}$$

\Rightarrow i -ta vrstica matrice D je torej natanko δ_{pi} .

δ_p razlika potenciala $\Rightarrow \delta_p$ je lin. kombinacija vrstic matrice D

$$\begin{aligned} \delta_p(e_j) &= p(v_r) - p(v_s) \\ &= \sum_{i=1}^m d_{ij} p(v_i) \end{aligned}$$

$$D: \begin{matrix} v_r: \\ v_s: \end{matrix} \begin{bmatrix} \boxed{1} & d_{rj} \\ -1 & d_{sj} \end{bmatrix} \begin{matrix} \leftarrow r \\ \leftarrow s \end{matrix}$$

$\uparrow j$

$$\begin{bmatrix} \delta_p(e_1) \\ \vdots \\ \delta_p(e_m) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} d_{11}p(v_1) + \dots + d_{m1}p(v_m) \\ \vdots \\ d_{1m}p(v_1) + \dots + d_{mm}p(v_m) \end{bmatrix}$$

$$= p(v_1) \begin{bmatrix} d_{11} \\ d_{12} \\ \vdots \\ d_{1m} \end{bmatrix} + p(v_2) \begin{bmatrix} d_{21} \\ d_{22} \\ \vdots \\ d_{2m} \end{bmatrix} + \dots + p(v_m) \begin{bmatrix} d_{m1} \\ d_{m2} \\ \vdots \\ d_{m,m} \end{bmatrix}$$

poljubna razlika potenciala

1. vrstica D
(kot vektor iz \mathbb{R}^m)

2. vrstica

m . vrstica

$\mathcal{L} = \mathbb{R}^1$ Naj bo f poljubno kroženje:

$$\forall v \in V(G): \sum_{\substack{x \in V(G) \\ (v,x) \in \vec{E}}} f(v,x) = \sum_{\substack{x \in V(G) \\ (x,v) \in \vec{E}}} f(x,v) \quad \text{oziroma:}$$

$$\sum_{\substack{x \in V(G) \\ (v,x) \in \vec{E}}} f(v,x) - \sum_{\substack{x \in V(G) \\ (x,v) \in \vec{E}}} f(x,v) = 0. \quad \text{Naj bo } v = v_i:$$

$$\sum_{j=1}^m f(\vec{e}_j) \cdot d_{ij} = 0.$$

$\Rightarrow f$ je \perp na i -to vrstico matrice D . ($\forall i \in \{1, \dots, m\}$)
 Ker so vrstice generatorji prostora \mathcal{R} , je $f \perp$ na vse vektorje iz \mathcal{R} .

$\mathcal{R} \oplus \mathcal{R}^\perp = \mathcal{R} \oplus \mathcal{E} =$ "prostor vseh funkcij na procesovals"

$$\dim(\mathcal{R} \oplus \mathcal{E}) = m = \dim \mathcal{R} + \underbrace{\dim \mathcal{E}}_{m-n+k} \Rightarrow \underline{\dim \mathcal{R} = m-k}$$

5.4. LASTNE VREDNOSTI / VEKTORJI IN UPORABE

G ... graf. $A(G)$... matrica sosednosti.

Def. Lastne vrednosti in lastni vektorji grafa G so lastne vrednosti in lastni vektorji njegove matrice sosednosti.

$A(G)$ realna simetrična matrica \Rightarrow lastne vrednosti grafa so realne.

Velja tudi, da obstaja ON baza iz lastnih vektorjev (prostora \mathbb{R}^m).

Primer. $G = K_n$. Izračunaj lastne vrednosti in lastne vektorje.

$$A(K_n) - \lambda I_n = \begin{bmatrix} -\lambda & 1 & 1 & 1 & \dots \\ 1 & -\lambda & 1 & 1 & \dots \\ 1 & 1 & -\lambda & 1 & \dots \\ 1 & 1 & 1 & -\lambda & \dots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots \end{bmatrix}$$

$$\det(A(K_n) - \lambda I_n) = ?$$

$$\begin{bmatrix} -\lambda & 1+\lambda & 1+\lambda & 1+\lambda & 1+\lambda & \dots \\ 1 & -\lambda-1 & 0 & 0 & 0 & \dots \\ 1 & 0 & -\lambda-1 & 0 & 0 & \dots \\ 1 & 0 & 0 & -\lambda-1 & 0 & \dots \\ 1 & 0 & 0 & 0 & -\lambda-1 & \dots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} (m-1)-\lambda & & & & \\ & 1 & & & \\ & & -\lambda-1 & & \\ & & & -\lambda-1 & \\ & & & & -\lambda-1 \\ & & & & & -\lambda-1 \\ & & & & & & \ddots \\ & & & & & & & -\lambda-1 \\ & & & & & & & & \ddots \\ & & & & & & & & & -\lambda-1 \\ & & & & & & & & & & \ddots \end{bmatrix} \quad \det = ((m-1)-\lambda)(-\lambda-1)^{m-1}$$

$$\lambda_1 = m-1, \text{ l. vekt. } \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\lambda_2 = \lambda_3 = \lambda_4 = \dots = \lambda_m = -1 \leftarrow (m-1)\text{-kratna l. vred.}$$

Vsak vektor $\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix}$ je l. vekt. (-1 in 1 sta na poljubnem mestu, drugje so ničle)

Izberemo lahko (m-1) neodv. l. vekt.:

$$\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ \vdots \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ -1 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}, \dots, \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$$

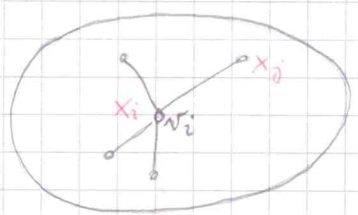
$$A(G)x = \lambda x \quad x = (x_1, \dots, x_m)^T$$

$$(A(G))_{ij} = a_{ij} \quad V(G) = \{v_1, v_2, \dots, v_m\} \dots \text{urejena množica}$$

$$\begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1m} \\ \vdots & & \vdots \\ a_{m1} & \dots & a_{mm} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_m \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \lambda x_1 \\ \lambda x_2 \\ \vdots \\ \lambda x_m \end{bmatrix} \Rightarrow \sum_{j=1}^m a_{ij} x_j = \lambda x_i \quad \forall i$$

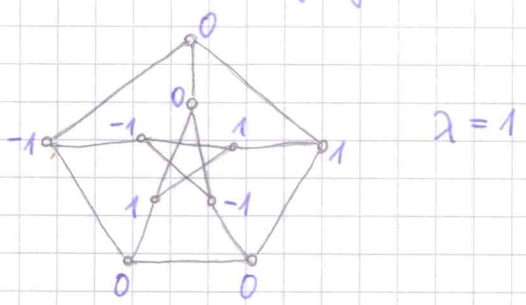
$$a_{ij} = \begin{cases} 1; & v_i \sim v_j \\ 0; & \text{sicer} \end{cases}$$

$$\sum_{v_j: v_j \sim v_i} x_j = \lambda x_i$$

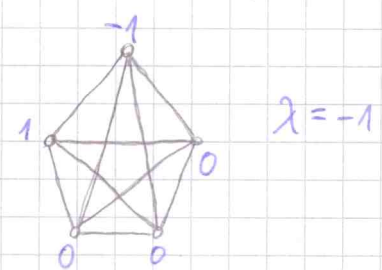
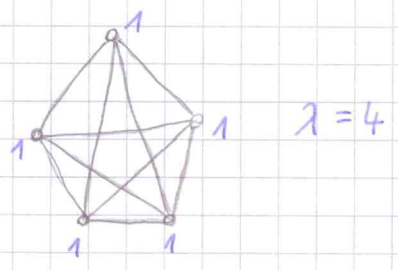

$$f: V(G) \rightarrow \mathbb{R}$$

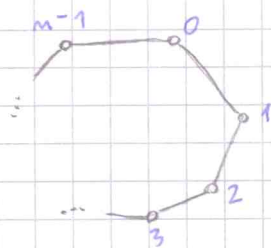
Zgled. Petersenov graf.

Zgled. K5.

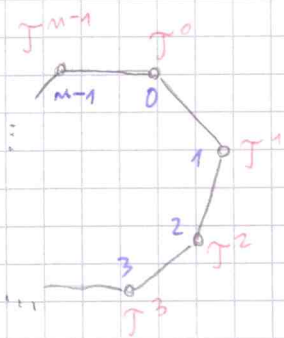
Zgled. C_m

Naj bo J m -ti koren enote:

$$J^m = 1.$$

$$J = e^{\frac{2k\pi i}{m}}, \quad 1 \leq k \leq m.$$

\forall točki i :

vrednost na sosedih je

$$J^{i+1} + J^{i-1} = J^i (J + J^{-1}) \quad \forall i.$$

↑
vrednost v i

$\Rightarrow J + J^{-1}$ je lastna vrednost.

$$\sigma(C_m) = \{ J + J^{-1} \mid J^m = 1 \}$$

$$J + J^{-1} = e^{\frac{2k\pi i}{m}} + (e^{\frac{2k\pi i}{m}})^{-1} =$$

$$= \left(\cos \frac{2k\pi}{m} + i \sin \frac{2k\pi}{m} \right) + \left(\cos \frac{2k\pi}{m} - i \sin \frac{2k\pi}{m} \right) =$$

$$= 2 \cos \frac{2k\pi}{m}$$

$$\sigma(C_m) = \left\{ 2 \cos \frac{2k\pi}{m} \mid 1 \leq k \leq m \right\}$$

$$k=m: \lambda = 2$$

$G \mapsto A(G) \mapsto S(G) \dots$ lastne vred. in lastni vekt.

$A(G)$ je odvisna od vrstnega reda vozlišč.

$A'(G) = P^{-1} A(G) P$ ← permutacijska matrika

$$\Rightarrow \det(A' - \lambda I) = \det(A - \lambda I)$$

G k -regularen graf $\Rightarrow k$ je last. vrednost in $\vec{1}$ je pripadajoči last. vektor:

$$k \text{ enic} \rightarrow \begin{bmatrix} 0 & 1 & \dots & 1 & 0 & \dots & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 1 & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix} = k \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix} \quad A \vec{1} = k \vec{1}$$

Teorek. Naj bo G k -regularen graf in naj bodo $k, \lambda_2, \dots, \lambda_m$ njegove lastne vrednosti. Tedaj ima \bar{G} (komplement grafa G) iste lastne vektorje, njegove lastne vrednosti pa so

$$n-k-1, -1-\lambda_2, -1-\lambda_3, \dots, -1-\lambda_m.$$

Dokaz. Najprej opazimo:

$$A(\bar{G}) = J_n - I_n - A(G).$$

$$A(G)\vec{1} = k\vec{1}. \quad A(\bar{G})\vec{1} = (J_n - I_n - A(G))\vec{1} = n\vec{1} - \vec{1} - k\vec{1} = (n-k-1)\vec{1}$$

Naj bo $\frac{\vec{1}}{\|\vec{1}\|}, u_2, u_3, \dots, u_m$ ON baza iz lastnih vektorjev.

$$A(G)u_i = \lambda_i u_i \quad 2 \leq i \leq m$$

$$J_n u_i = \begin{bmatrix} \dots & \vec{1} & \dots \\ \dots & \vec{1} & \dots \\ \dots & \vec{1} & \dots \\ \dots & \vec{1} & \dots \end{bmatrix} u_i = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$A(\bar{G})u_i = (J_n - I_n - A(G))u_i = \vec{0} - u_i - \lambda_i u_i = (-1-\lambda_i)u_i \quad \square$$

LASTNE VREDNOSTI IN PREMER

$$\text{diam}(G) = \max \{ d(u, v) \mid u, v \in V(G) \}$$

$$(A(G)^k)_{ij} = \# \text{prehodov dolžine } k \text{ med } i\text{-tim in } j\text{-tim vozliščem v } G$$

A matrika. Minimalni polinom $m(\lambda)$: polinom najnižje stopnje z vodilnim koeficientom 1, tako da je $m(A) = 0$.

Teorek. A simetrična matrika. Tedaj je

$$m(\lambda) = \prod_{i=1}^t (\lambda - \lambda_i),$$

kjer so $\lambda_1, \dots, \lambda_t$ različne lastne vrednosti matrike A .

Izrek. Naj bo G poljubni graf. Tedaj je njegov premer manjši od števila različnih lastnih vrednosti grafa G .

$$K_n: \text{diam}(K_n) = 1 < 2 \quad (\mathcal{S}(K_n) = \{n-1, -1, \dots, -1\})$$

$$C_n: \text{diam}(C_n) = \lfloor \frac{n}{2} \rfloor \quad (\mathcal{S}(C_n) = \{2 \cos \frac{2k\pi}{n}; 1 \leq k \leq n\})$$

Dokaz. $k \leq \text{diam}(G)$.

Trdimo: $A(G)^0, A(G)^1, \dots, A(G)^k$ so linearno neodvisne

$$A(G)^0 = I \checkmark$$

$r < k: r \rightarrow r+1: A(G)^0, \dots, A(G)^r$ lin. neodvisne

Naj bosta $u_i, u_j \in V(G)$, tako da je $d(u_i, u_j) = r+1$.

($r+1 \leq k \leq \text{diam}(G)$)

Tedaj je $(A(G)^{r+1})_{ij} \neq 0$ in $(A(G)^l)_{ij} = 0$ za $l = 0, 1, \dots, r$.

Zato $A(G)^{r+1}$ ni linearna kombinacija $A(G)^0, \dots, A(G)^r$.

Naj bo $m(\lambda) = (\lambda - \lambda_1) \dots (\lambda - \lambda_t)$ minimalni polinom za $A(G)$. Torej je $\underbrace{(A(G) - \lambda_1 I)(A(G) - \lambda_2 I) \dots (A(G) - \lambda_t I)}_{\text{matrični polinom stopnje } t} = 0$.

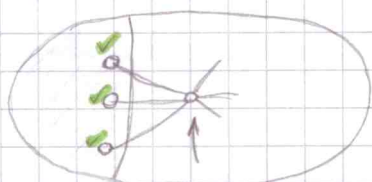
$\Rightarrow A(G)^0, A(G)^1, \dots, A(G)^t$ lin. odvisne $\Rightarrow \text{diam}(G) < t$.

LASTNE VREDNOSTI IN KROMATIČNO ŠTEVILO

$\chi(G)$ = najmanjše št. barv v dobrem barvanju vozlišč grafa G

Božični algoritem barvanja: izberemo vrstni red vozlišč ter graf barvamo v tem vrstnem redu z najmanjšimi možnimi barvanji.

Posledica algoritma: ocena $\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$.

↑ maksimalna stopnja točke v grafu

Zgled. Poišči spekter praznega grafa.

$$\mathcal{S}(K_n) = ?$$

Že vemo: $\mathcal{S}(K_n) = \{n-1, \underbrace{-1, -1, \dots, -1}_{n-1}\}$ in

K_n je $(n-1)$ -regularen graf.

↑
pohni graf

Po izreku o spektru \bar{G} je

$$\begin{aligned}\mathcal{S}(\bar{K}_n) &= \{n - (n-1) - 1, -1 - (-1), -1 - (-1), \dots, -1 - (-1)\} \\ &= \{0, 0, 0, \dots, 0\}\end{aligned}$$

$$\chi(G) = k = \chi(H) \stackrel{(*)}{\leq} \delta(H) + 1 \underset{\text{lema 3}}{\leq} \lambda_{\max}(H) + 1 \underset{\text{lema 2}}{\leq} \lambda_{\max}(G) + 1.$$

prejšnja ocena

$$\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$$

smo jo izboljšali

$$\chi(G) \leq \lambda_{\max}(G) + 1$$

Ali morda (v delu leme 3) velja tudi:

$$\chi(G) \leq \frac{2m}{n} + 1?$$

Ne! Naj bo G_t disjunktna unija K_t in K_1 , $t \geq 2$.

$$\chi(G_t) = t. \quad \frac{2m}{n} + 1 = \frac{2 \cdot \binom{t}{2}}{t+1} + 1 = \frac{t(t-1)}{t+1} + 1$$

$$\frac{t(t-1)}{t+1} + 1 < t \Leftrightarrow t(t-1) + t+1 < t(t+1) \Leftrightarrow$$

$$t^2 + 1 < t^2 + t \Leftrightarrow 1 < t \quad \checkmark$$

Če vzamemo netrivialni primer.

Naloga Poišči prozoran graf, za katerega $\chi(G) \leq \frac{2m}{n} + 1$ ne velja.

6. SIMETRIJE GRAFOV 6.1. AUTOMORFIZMI

Def. Automorfizem grafa G je izomorfizem $G \rightarrow G$.

Tako kot izomorfizmi seveda tudi automorfizmi ohranjajo:

- stopnje vozlišč,
- razdalje, ...

$$\text{Aut}(G) = \{ \varphi: G \rightarrow G \mid \varphi \text{ automorfizem} \}$$

- $\text{id} \in \text{Aut}(G)$
- $\varphi, \psi \in \text{Aut}(G) \Rightarrow \varphi \psi \in \text{Aut}(G)$